

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ เพศ ประเภทของสถานสงเคราะห์ และระดับอายุ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กวัยรุ่นชายและหญิงที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐ จำนวน 60 คน และที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของเอกชน จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Purposive Multistage Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามรายละเอียดของผู้ตอบ ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระยะเวลาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และประเภทของสถานสงเคราะห์
  2. แบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่ได้จากผลการสัมมนาของ ชัยพร วิชชาวุธ , พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และธีรพร อูวรรณโณ ร่วมกับกลุ่มผู้วิจัยจริยธรรมของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และจากการสัมมนาของกลุ่มอาจารย์และนิสิตบัณฑิตศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- แบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมนี้ประกอบด้วย พฤติกรรม 20 ข้อ แต่ละพฤติกรรม จะมีคำถามเป็นรายมาตร จำนวน 4 มาตร ได้แก่ มาตร 1 "เคยทำหรือไม่", มาตร 2

"คิดว่าจะทำหรือไม่", มาตรา 3 "เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่" และมาตรา 4 "คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่" โดยกลุ่มตัวอย่างจะประเมินพฤติกรรมและแนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมของตนเอง และของผู้อื่น ตามการรับรู้ของตนว่าบ่อยครั้งมากน้อยเพียงใด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมการก่อนการเก็บข้อมูล

1.1 นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ คือ เด็กวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 10 ปีขึ้นไป-16 ปี ในสถานสงเคราะห์ บ้านปากเกร็ด และสถานสงเคราะห์บ้านราชวิถี เพื่อหาความเที่ยงและความตรงของแบบสำรวจ

1.2 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากกรมประชาสงเคราะห์ และมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัฒนา จังหวัดชลบุรี และเจ้าหน้าที่ในแต่ละสถานสงเคราะห์

1.3 จัดพิมพ์แบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม

2. การดำเนินการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยแนะนำตนเองพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และอธิบายรายละเอียดของแบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่ละตอน และเน้นให้ผู้ตอบอย่างตั้งใจ จริงใจ โดยไม่ต้องเขียนชื่อและนามสกุลของผู้ตอบ และบอกว่าข้อมูลทุกอย่างเป็นความลับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส เอ็กซ์ (Statistic Package For the Social Science) ในการคำนวณและวิเคราะห์ค่าดังนี้

1. ค่าความหมายเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมเป็นรายพฤติกรรม จำแนกตามตัวแปรอิสระ และเป็นรายมาตรา

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมเป็นรายพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

3. เมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบภายหลังด้วยวิธีเชฟเฟย์ (Scheffe')

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินว่าเป็นพฤติกรรมที่ดี ที่ถูกและควรอย่างมาก ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การแสดงความกตัญญูแก่เวที การบำเพ็ญประโยชน์ การเสียสละ การเคารพในสิทธิของผู้อื่น การรับผิดชอบในการดูแลสังคม

ส่วนพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินว่าเป็นพฤติกรรมที่ดี ได้แก่ การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การให้อภัย การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ และการรักษาสัญญา

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิด ได้แก่ การให้ร้ายป้ายสี การพูดปด การขโมย การปฏิบัติต่อคนรายดึกว่าคนไม่ร่ำรวย และการเห็นแก่พวกพ้อง

ส่วนพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิดและไม่สมควรอย่างมาก คือ พฤติกรรมการอิจฉาริษยา

2. พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างรายงานว่า "เคยทำบ่อยที่สุด" คือ การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี การปฏิบัติต่อคนรายดึกว่าคนไม่ร่ำรวย และพฤติกรรมที่ "เคยทำน้อยที่สุด" คือ การรักษาสัญญา

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างรายงานว่าตนคิดว่าจะกระทำมากที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และพฤติกรรมที่ตนคิดว่าจะกระทำน้อยที่สุดคือ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างรายงานว่า ตนเคยเห็นคนอื่นกระทำมากที่สุด คือ การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี พฤติกรรมที่ตนเคยเห็นคนอื่นกระทำน้อยที่สุดคือ การขาดระเบียบวินัย

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าคนอื่นจะกระทำมากที่สุด คือ การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี และพฤติกรรมที่ตนคิดว่าคนอื่นจะกระทำน้อยที่สุด คือ การขาดระเบียบวินัย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม

3.1 เพศ

เพศชายและเพศหญิง เคยกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) จำนวน 3 พฤติกรรมคือ การให้อภัย การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ และการบำเพ็ญประโยชน์

เพศชายและเพศหญิงคิดว่าตนจะกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เพียงพฤติกรรมเดียวคือ การปฏิบัติต่อคนรายดึกว่าคนไม่ร่ำรวย

เพศชายและเพศหญิงเคยเห็นคนอื่นกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เพียงพฤติกรรมเดียวคือ การอิจจาวิชา

เพศชายและเพศหญิงคิดว่าคนอื่นจะกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เพียงพฤติกรรมเดียวคือ การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี โดยเพศชายคิดว่าคนอื่นจะกระทำพฤติกรรมนี้มากกว่าเพศหญิง

3.2 ประเภทของสถานสงเคราะห์

เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐและเอกชนเคยกระทำพฤติกรรม

จริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$ หรือต่ำกว่า) จำนวน 2 พฤติกรรม คือ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการแสดงความกตัญญูต่เวที

เด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ของรัฐและเอกชนคิดว่าตนจะกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) ในพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และการแสดงความกตัญญูต่เวที

เด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ของรัฐ และเอกชนเคยเห็นคนอื่นกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การให้อภัย และการเชื่อฟังผู้ใหญ่

เด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ของรัฐและเอกชนคิดว่าคนอื่นจะกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$ หรือต่ำกว่า) ในพฤติกรรมการแสดง ความกตัญญูต่เวที และการปฏิบัติต่อคนรวยดีกว่าคนไม่ร่ำรวย

3.3 อายุ

เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ที่มีระดับอายุแตกต่างกันเคยกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในพฤติกรรมการพูดปด การให้ร้าย บ้ายสี การขโมย การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การอิจจาริษา การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การแสดงความกตัญญูต่เวที การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ การบำเพ็ญประโยชน์ การเสียสละ การเห็นแก่พวกพ้อง การปฏิบัติต่อคนรวยดีกว่าคนไม่ร่ำรวย และการขาดระเบียบวินัย

เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ที่มีระดับอายุแตกต่างกันคิดว่าตนจะกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในพฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การแสดงความกตัญญูต่เวที การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ การเห็นแก่พวกพ้อง และการขาดระเบียบวินัย

เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ที่มีระดับอายุแตกต่างกันเคยเห็นคนอื่นกระทำ

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในพฤติกรรมการหยุด
การให้ร้ายป้ายสี การขโมย การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี การเชื่อฟังผู้ใหญ่ และการเห็นแก่พวก
พ้อง

เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ที่มีระดับอายุแตกต่างกันคิดว่าผู้อื่นจะกระทำ
พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในพฤติกรรมการหยุด
การให้ร้ายป้ายสี การขโมย การปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสในทางที่ดี การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การรักษาชื่อเสียง
ของหมู่คณะ และการเห็นแก่พวกพ้อง

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยรุ่นใน
สถานสงเคราะห์ทั้งของรัฐและเอกชน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการ
กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา และปรับปรุงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแต่ละพฤติกรรมได้บ้าง
2. ควรมีการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอื่นๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู ภูมิหลัง
ทางครอบครัว ระดับสติปัญญา หรือการจัดบริการในสถานสงเคราะห์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรม
ทางสังคมของวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์หรือไม่ อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย